

Dva osnovna pristupa u politikologiji:

- Normativni pristup (grčki i rimski mislioci, Rols, Lok, Ruso...)
- Empirijski pristup (Inglehart, Hantington...)

Dva logička metoda koja se koriste u gradnji teorija u politikologiji:

- Deduktivni (teorija racionalnog izbora, npr.)
- Induktivni (diveržeov zakon)

Ontologija, epistemologija, metodologija

- Ontologija:
 - Učenje o bitku:
 - Fundacionalističko
 - Antifundacionalističko
 - Da li društvene činjenice postoje nezavisno od društvenih konstrukcija?
- Epistemologija:
 - Učenje o saznanju
 - Pozitivističko i interpretativističko stajalište
- Metodologija: Kako? Načini sticanja saznanja

Gdje smo “mi”?

- Dvije krajnosti
- Sve se može spoznati i uspostaviti vrijednosna neutralnost!
- Komparativna politika uopšte nije moguća jer politički pojmovi ne mogu putovati kroz različite kulturne kontekste!

= komparacije više zemalja i kultura su moguće pod uslovom da se pravilno prate određene metodološke procedure!

Slučajevi, jedinice analize, varijable, opažanja

- U komparativistici *slučajevi* su najčešće zemlje
- Jedinice analize su objekti koje upoređujemo:
 - Pojedinci, zemlje, izborni sistem, društveni pokreti, institucije...
- Varijable (promjenjive) su kvaliteti objekata koje upoređujemo.
- Opažanja su vrijednosti tih kvaliteta koje upoređujemo, mogu biti brojčane, verbalne ili vizuelne

Primjer 1:

- Istraživački zadatak: Utvrditi da li je stanovništvo u demokratskim državama ima viši nivo obrazovanja od onog u nedemokratskim.
- Slučajevi? → 3 “demokratske” i tri “nedemokratske države”
- Jedinice analize? → Pojedinci
- Varijable? → Obrazovni nivo
- Opažanja (vrijednosti) → Bez škole
Osnovna škole
Srednja škola
Visoko obrazovanje

Primjer 2:

- Istraživački zadatak: Utvrditi da li otvorena lista u proporcionalnom izbornom sistemu vodi većoj odgovornosti poslanika.

- Slučajevi?

3 države sa otvorenom listom u prop. izbornom sistemu i 3 sa zatvorenom

- Jedinice analize?

Pojedinci

- Varijable?

Odgovornost:

Zadovoljstvo građana

Aktivnost poslanika

Ponašanje u konfliktnim situacijama

- Opažanja (vrijednosti)

Zadovoljni/nisu zadovoljni

Aktivan/neaktivan

Na strani gradjana/na strani partije...

University of Montenegro

Primjer 3:

- Istraživački zadatak: Utvrditi da li većinski izborni sistem vodi stvaranju dvopartijskog sistema.

- Slučajevi?

3 države sa većinskim i 3 sa
proporcionalnim izbornim
sistemom

- Jedinice analize?

Partijski sistemi

- Varijable?

Tip partijskog sistema

- Opažanja (vrijednosti)

Jednopartijski sistem
Dvopartijski sistem
Višepartijski sistem

Dva tipa varijabli

- Zavisne (Y) – ishod koji se želi objasniti
- Nezavisne (X) – objašnjavajuća, ona kojom se ishod objašnjava

Primjer 1:

- Izborni i partijski sistem
- Šta je zavisna, a šta nezavisna varijabla?

Primjer 2:

		Da li odobravate abortus u situaciji kada je žena neudata?				Total approve
		odobravaju	ne- odobravaju	dk	na	
Da li ste religiozni?	religiozni	Count 554 46.2%	Count 564 47.0%	Count 68 5.7%	Count 13 1.1%	Count 1199 100.0%
	nereligiozni	Count 63 63.0%	Count 31 31.0%	Count 4 4.0%	Count 2 2.0%	Count 100 100.0%
	Ubijeđeni ateisti	Count 50 71.4%	Count 19 27.1%	Count 1 1.4%	Count 0 .0%	Count 70 100.0%
	Ne znam	Count 44 47.8%	Count 43 46.7%	Count 4 4.3%	Count 1 1.1%	Count 92 100.0%
	Nema odgovora	Count 23 41.8%	Count 25 45.5%	Count 3 5.5%	Count 4 7.3%	Count 55 100.0%
Total	Count 734 48.4%	Count 682 45.0%	Count 80 5.3%	Count 20 1.3%	Count 1516 100.0%	

Nivoi analize

- Mikro – individualni nivo
- Makro – sistemski nivo

Kvantitativne i kvalitativne metode

- Kvantitativne – “koliko je nečega?”
 - Agregatni podaci
 - Individualni podaci

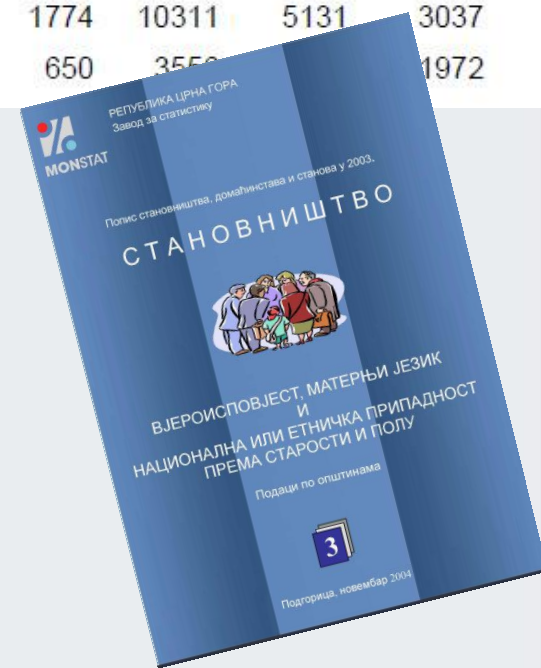
Агрегатни подаци, примјер

Попис 2003.

Општине, 31.10.2003.

1. СТАНОВНИШТВО ПРЕМА ВЈЕРОИСПОВЈЕСТИ

	Укупно	Исламска	Јудаистичка	Католичка	Православна	Протестантска	Прооријенталних култова	Друге вјероисповјести	Неизјашњен	Није вјерник	Непознато
Република Црна Гора	620145	110034	12	21972	460383	383	58	2424	13867	6003	5009
<i>градска</i>	383808	52118	8	12139	298923	316	51	1774	10311	5131	3037
<i>остала</i>	236337	57916	4	9833	161460	67	7	650	3556	872	1972

University of Montenegro

Individualni podaci, primjer

definitivna verzija biraci.sav [DataSet2] - SPSS Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Graphs Utilities Window Help

1 : Broj_ankete 735 Visible: 236 of 236 Variables

	Broj_anket	Grad	MZ	v001	D_2	D_3	D_4	D_5	D_6	D_7	D_8	D_9	D_10	D_11	P_12	D_13_1	D_13_2
1	735	Rozaje	Desna obal	muski	56	Crnogorac	visoku škol	u gradu	službenik (privatnom s	stalni radni	islamska	od 401 do	oženjen-ud	6	vec sam to	mogla bih
2	1089	Podgorica	OS "Bozid	muski	45	Srbin	visoku škol	u gradu	poljoprivred	u javnom s	stalni radni	pravoslavna	od 801 do	oženjen-ud	2	vec sam to	vec sam to
3	1343	Podgorica	Pod orah	zenski	42	Srbin	visoku škol	u gradu	službenik (u javnom s	stalni radni	pravoslavna	od 801 do	9	3	vec sam to	mogla bih
4	610	Bijelo Polje	Djordje Sta	muski	35	Bosnjak	srednju str	u prigradsk	KV radnik	nijesam za	nezaposlen	islamska	Od 151 do	oženjen-ud	6	mogla bih	mogla bih
5	947	Berane	Vrbica	zenski	25	Musliman	srednju str	na selu	službenik (u javnom s	nezaposlen	islamska	Od 151 do	neoženjen-	6	mogla bih	nikada ne b
6	635	Bijelo Polje	Resnik	muski	50	Musliman	srednju str	u prigradsk	penzioner	nijesam za	nezaposlen	islamska	Od 151 do	oženjen-ud	7	mogla bih	mogla bih
7	1282	Andrijevica	Seoce	muski	23	Srbin	9	na selu	KV radnik	nijesam za	nezaposlen	pravoslavna	nemamo ni	neoženjen-	1	vec sam to	vec sam to
8	682	Budva	Mala Sala	zenski	24	Srbin	visoku škol	u prigradsk	drugo	privatnom s	zaposlenje	pravoslavna	od 251 do	neoženjen-	Bez odgovor	mogla bih	vec sam to
9	909	Berane	Babino	muski	26	Srbin	cetvorogodi	na selu	KV radnik	privatnom s	zaposlenje	pravoslavna	od 251 do	neoženjen-	1	vec sam to	vec sam to
10	427	Podgorica	106 A Dom	muski	19	Crnogorac	cetvorogodi	u prigradsk	KV radnik	nijesam za	nezaposlen	pravoslavna	od 401 do	neoženjen-	1	mogla bih	mogla bih
11	977	Berane	Pesca	muski	23	Srbin	cetvorogodi	u gradu	djak, stude	nijesam za	nezaposlen	pravoslavna	od 201 do	neoženjen-	1	vec sam to	vec sam to
12	1313	Podgorica	OS Vladimi	muski	18	Crnogorac	cetvorogodi	u gradu	djak, stude	nijesam za	nezaposlen	bez vjerske	od 801 do	neoženjen-	1	vec sam to	vec sam to
13	513	Podgorica	OS "pavle	zenski	37	Crnogorac	visoku škol	u gradu	službenik (u javnom s	zaposlenje	pravoslavna	od 801 do	oženjen-ud	1	mogla bih	mogla bih

Kvantitativne i kvalitativne metode

- Kvalitativne – “kakvo je nešto?”
 - Istorijska komparacija
 - Dubinski intervjui i posmatranje sa učestvovanjem
 - Hermeneutika (gusti opis)